

HOAS

Haahkakuja 5

Räddningsplan

Haahkakuja 5 räddningsplan

Upprättad 26 juni 2012

Upprättad av Eero Lesonen

Senast uppdaterad 23 mars 2021

Uppdaterad av Jaana Rapo

Räddningsplanen har uppgjorts i tjänsten för Pelsu Räddningsplan.

Räddningsplanen omfattar 49 sidor.

Innehåll

1	Inledning	5
2	Basuppgifter om objektet	6
2.1	Basuppgifter	6
2.2	Organisation	6
2.3	Övriga uppgifter	7
3	Viktiga telefonnummer	9
3.1	Fastighetens viktiga nummer	9
3.2	Övriga viktiga nummer	9
4	Risker	10
4.1	Olyckor	10
4.2	Brandfaror	11
4.3	Vattenskador	13
4.4	Sjukdomsattacker	14
4.5	Fara för strålning eller gas	15
4.6	Stormskador	16
4.7	Kriminell verksamhet	16
5	Säkerhetsarrangemang	18
5.1	Släckningsutrustning	18
5.2	Säkerhetsanordningar	19
5.3	Brandsäkerhet	20
6	Övriga arrangemang	23
6.1	Hiss	23
6.2	Ventilationsmaskin	23
7	Riktlinjer	24
7.1	Larma efter hjälp	24
7.2	Sjukdomsattack eller olycka	25
7.3	Brand	26
7.4	Brand – riktlinjer, när trygg utrymning är förhindrad	26
7.5	Verksamheten på samlingsplatsen	27
7.6	Hjälpa rörelsehindrade personer i nödsituationer	28
7.7	Vattenskada	28
7.8	Vid hot om våld	28
7.9	Allmän farosignal	29
7.10	Gasfara	30
7.11	Strålrisk	30
7.12	Elavbrott	31

8	Befolkningsskydd	32
8.1	Underhåll av skyddsrum	32
8.2	Renovering av skyddsrummet	33
8.3	Skyddsmaterial	34
9	Utrymning	37
10	Förvaring i fastigheten	38
11	Bilagor	40
	Bilaga A Skyldigheter för innehavare av affärslokal	41
	Bilaga B Bruksanvisningar för brandsläckare	42
	B.1 Släckare	42
	B.2 Brandfilter	42
	B.3 Brandpost	42
	Bilaga C Instruktion för brandvarnare	44
	Bilaga D Allmänna instruktioner	45
	D.1 Utomhus- och gårdsområden	45
	D.2 Parkering	45
	D.3 Lägenheter	45
	D.4 Balkonger	45
	D.5 Husdjur	45
	D.6 Avfallshantering	46
	D.7 Tvättinrättning	46
	D.8 Tvättservice	46
	D.9 Torkrummet	46
	D.10 Säkerhet vid användning av bastu	46
	D.11 Användning av bastu	47
	D.12 Klubbrum	47
	D.13 Anvisning för tryggt grillande	47
	Bilaga E Hemförråd	49

1 Inledning

Räddningsplanens upprättande, uppdatering och kommunikering är baserade på kraven i räddningslagen (379/2011). I den här räddningsplanen finns förklaringen:

1. bedöma faror och risker ur slutsatserna;
2. säkerhetsplaner för byggnaden och utrymmen som används i verksamheten;
3. information om förebyggande av olyckor samt agerande vid olyckor och farosituationer lämnas till dessa personer;
4. eventuella andra åtgärder i anslutning till objektets egen oberoende risk (räddningslagen 379/2011, 15 §.)

Räddningsplanen ska hållas uppdaterad och den ska kommuniceras på ett nödvändigt sätt till personerna i byggnaden eller ett annat objekt (Statsrådets förordning om räddningsväsendet 407/2011, 2 §.)

I räddningslagen finns även andra krav på säkerheten, varav de viktigaste är:

Byggnadens ägare och förvaltare samt verksamhetsutövare ska för egen del se till att byggnaden, konstruktionen och omgivningen hålls i sådant skick att:

1. risken för att en brand uppstår, uppsåtligt antänds eller sprider sig är minimal;
2. personer som befinner sig i byggnaden kan lämna byggnaden eller räddas på annat sätt vid brand eller annan akut fara;
3. räddningsåtgärder vid brand eller annan olycka är möjliga;
4. räddningspersonalens säkerhet har beaktats (räddningslagen 379/2011, 9 §.)

Följande utrustningar och anordningar ska hållas i funktionsdugligt skick samt underhållas och inspekteras på vederbörligt sätt:

1. släcknings-, räddnings- och bekämpningsutrustning;
2. anordningar som underlättar släcknings- och räddningsarbetet;
3. brandvarnare, larm och andra anordningar som varnar vid risken för olyckor;
4. skyltning och belysning av utrymningsvägar;
5. utrustning och anordningar i skyddsrum (räddningslagen 379/2011, 12 §.)

Byggnadens ägare och förvaltare samt verksamhetsutövare ska för egen del:

1. förebygga att det uppstår bränder och andra farosituationer
2. vara beredd på att skydda personer, egendom och miljön vid farosituationer;
3. vara beredd på att släcka bränder och andra räddningsinsatser, som de självständigt klarar av;
4. vidta åtgärder som säkerställer att utrymning kan ske vid brand och andra farosituationer samt åtgärder som underlättar räddningsinsatsen (räddningslagen 379/2011, 14 §.)

2 Basuppgifter om objektet

2.1 Basuppgifter

Fastighetens namn	Haahkakuja 5
Fastighetens adress	Ådgränden 5 00200 HELSINGFORS
Antal lägenheter	57
Hustyp	Flervåningshus
Våningstal	4
Fastighetens ägare	HOAS tfn 09 549900 http://www.hoas.fi
Disponentbyrå	HOAS tfn 09 549900 http://www.hoas.fi

2.2 Organisation

Puhelinvaihde	ma-pe klo 9-16 HOAS tfn 09 549900
Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset	(esim. putkivuodot, tulipalot, rikkoutuneet ikkunat) Securitas tfn 020 4912720
Toiminnanharjoittaja	Hermann Ollikainen Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö tfn 040 7440491 hermanni.ollikainen@vamlas.fi
Palovaroitinjärjestelmän hoitaja	Iss Palvelut Oy tfn 050 4621338

2.3 Övriga uppgifter

Objektet hör till följande räddningstjänst: Helsingfors.

Huvudvattenkran	A-rappu, talovarasto.
Elcentral	A-rapun puoleinen pääty, käynti rapun oven vasemmalla puolella olevasta ovesta
Ventilationsmaskin	
Nödstopp för ventilationen	Porraskäytävän uloskäynnin luona.
Fastighetsskötsel	HOAS/Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset tfn 020 4912720 jourtelefon 020 4912720
Försäkringsbolag	If tfn 010 191919 http://www.if.fi
Samlingsplats	Parkkipaikka
Alternativ samlingsplats	Naapurikiinteistöt
Antal skyddsrum	1
Skyddsrummets placering	Kellarissa.
VSS1	

Veden pääsulku.

Yhteydenotot kiinteistönhoitoon

www.hoas.fi

Asuntoon, kiinteistöön ja piha-alueisiin kohdistuvat vikailmoitukset jätetään internetissä täyttämällä vikailmoitus Hoasin verkkosivuilla www.hoas.fi. Vikailmoituslomakkeella saamme tarkan kuvauksen viasta tehokkaasti ja tarkasti kiinteistöhuoltoon asti sekä asukkaan suostumuksen asunnossa käyntiin. Näistä syistä emme ota vastaan vikailmoituksia puhelimitse tai sähköpostitse.

Välittömiä toimenpiteitä (esim. putkivuodot, rikkoutuneet ikkunat) vaativat vikailmoitukset soimitaan 24h palvelunumeroon **020 491 2720**. Niiden vastaanotosta vastaa Securitas.

Kiireellisessä hätätilanteessa soita 112.

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan.

Jos epäilet, onko kyseessä hätätilanne vai ei, on aina parempi soittaa hätänumeroon 112 kuin olla soittamatta. Milloin soitat 112?

- Kun kohtaat hätätilanteen tai tarvitset kiireellisesti viranomaisapua paikalle.
- Kun tiedät tai epäilet hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa.

Soita hätänumeroon 112 esimerkiksi, kun

- huomaat onnettomuuden tai tulipalon
- huomaat meneillään olevan tai tapahtuneen rikoksen
- on tarvetta ambulanssille tai sosiaaliviranomaiselle

3 Viktiga telefonnummer

3.1 Fastighetens viktiga nummer

Uppdrag	Namn	Telefonnummer	Journummer
Servicebolag	HOAS/Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset	020 4912720	020 4912720
Hisservice	Schindler		020 320500

Underhåll

	Namn	Telefonnummer	Jourtider
Elförsörjning	Securitas	020 4912720	Ständig jour
Servicejour	Securitas (Välittömiä toimenpiteitä vaativat vikailmoitukset)	020 4912720	Ständig jour
Vattenförsörjning	Securitas	020 4912720	Ständig jour

3.2 Övriga viktiga nummer

Företagare	Telefonnummer	Jourtider
Allmänt nödnummer	112	24 h
Giftinformationscentralen	0800 147 111	24 h

4 Risker

Ur säkerhetssynpunkt innebär en risk kombinationen av sannolikheten för en olycka och dess följder. En viktig del av en säker fastighet är att identifiera säkerhetsrisker och bedöma följderna av dem. På de följande sidorna identifieras risker som riktas mot människor, egendom och miljö. För de identifierade riskerna har ett förslag tagits fram med åtgärder för att eliminera, minska och hantera risker. Endast en identifierad risk kan hanteras.

Riskklasser för fastigheten och personer:

- Olyckor
- Brandfaror
- Vattenskador
- Sjukdomsattacker
- Fara för strålning eller gas
- Stormskador
- Inbrott, vandalism o.d.

4.1 Olyckor

Risker

- fall
- halkning
- snubbling
- ras av snö eller is på en människa eller på egendom
- olyckor som drabbar barn på lekplatser
- trafikolycka
- drunkning
- hinder på räddningsvägen

Följder

- egendomsskador
- personskador
- dödsfall

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Bolaget har delegerat ansvaret för sandningstjänster, kontroll av behovet att skotta ner snö och is samt snöskottningen till fastighetsskötselbolaget.
 - Bolaget övervakar verksamheten och ingriper aktivt vid brister.
 - Bolaget kan vid behov ingripa och förbjuda nerskottning av snö på eget initiativ.
- Ansamlingen av is på taken ska kontrolleras vintertid.
 - Fastighetsskötselbolaget ska genast underrättas om farliga platser.
 - I farosituationer ska passage och parkering förhindras i områden med risk för ras av snö eller is.
- Barnlekplatser kontrolleras och underhålls regelbundet och observerade brister korrigeras utan dröjsmål.
- Gårdsområdet hålls snyggt och i skick. Växtligheten sköts om regelbundet.
 - Löven krattas bort vid behov.
 - Buskar klipps och vårdas för att förhindra trafikolyckor.
 - Körriktningar och gästparkeringsplatser anges tydligt med skyltar på parkeringsområdet.
 - Vinterunderhållet sköts.
- Barn ska informeras om farorna med ett närliggande vattendrag.
- Ingrip omedelbart vid "nära ögat" -situationer. "Nära ögat" -situationer ska utredas och nödvändiga åtgärder vidtas i händelse av liknande situationer och för att förhindra dem.
- Alla ska läsa de allmänna anvisningarna för första hjälp.

4.2 Brandfaror

Risker

- kortslutningar
- brand som orsakas av trasig elanordning
- brand orsakad av fett eller annan brand i köket
- vårdslös rökning
- mordbrand
- brand som orsakats av barnlek
- glömda påslagna elapparater
- förvaring av lösören i trappuppgångar
- branddörrar öppna

- underhållet av brandposterna är eftersatt
- inspektionen av brandsläckarna är inte utförd
- bristande underhåll i centralen för larmsljus
- hinder på räddningsvägen

Brandfarliga objekt är bland annat lägenheternas kök, bastu och förråd, allmän bastu, tvättstuga, torkrum, klubbrum, tekniska utrymmen och övriga motsvarande lokaler i fastigheten.

Följder

- egendomsskador
- rökskador
- personskador
- dödsfall

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Brandsyn utförs varje år i fastigheten.
- Säker utrymning ska organiseras:
 - utgångarna ska vara fria från hinder
 - eventuell montering av skyltar för utrymningsvägar
 - montering av självlysande våningsnummer i trapphuset
 - övervaka att gångvägarna i källare är fria från hinder
 - aktivt ingripande vid brister.
- Fastigheten har en utrustning för rökevakuering som inspekteras, underhålls och testas enligt tillverkarens serviceanvisningar.
- Alla boende ska se till att den egna brandvarnaren/brandvarnarna fungerar (en brandvarnare för varje påbörjad 60 kvadratmeter per våning). Dessutom rekommenderas att brandfilter skaffas till alla kök.
- Fastigheten har ett brandvarnarsystem.
- Brandsläckningsutrustning finns i fastigheten.
- Brandsläckarutrustning besiktigas enligt bestämmelserna.
- Samla inte på onödig brandbelastning.
- Räddningsplanen ska uppdateras och läsas.
- Brännbara ämnen får inte förvaras i fastighetens källare. Brännbara ämnen ska förvaras på anvisade platser.
- Elreparationer och -installationer ska utföras av en yrkesman som finns i TUKES register. Entreprenören ska ha tillräcklig behörighet för installationen och erfarenhet av motsvarande arbeten.
- Det är viktigt att sörja för god belysning och allmän ordning i fastigheten.
 - Kontrollera att belysningen är tillräcklig och utför eventuella förbättringsåtgärder.
- Dessutom bör man omedelbart ingripa i "nära ögat" -situationer, utreda dessa och vidta nödvändiga åtgärder för eventuella motsvarande situationer.
- Fastighetens räddningsvägar är märkta och de hålls fria.

- De elektriska huvudcentralerna är märkta och det förvaras inga föremål framför dem.
- Utrymningsvägarna är märkta med skyltar.
- Ventilation och sotning
 - Ventilationskanalerna rengörs i allmänhet vart tionde år
 - Den tekniska disponenten ansvarar för att putsning av ventilationskanaler och sotning utförs
- Invånaren ansvarar för anskaffningen av brandvarnare och brandfiltar.

4.3 Vattenskador

Risker

- översvämning
- häftigt regn
- vattentätheten av konstruktioner brister
- olycka som beror på bygg- och materialfel
- trasiga tvättmaskiner och kylanordningar
- vandalism
- rörbrott

Följder

- egendomsskador

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Placeringen av huvudvattenkranarna har markerats.
- VVS-arbeten, inspektioner och installationer får endast utföras av yrkesmän.
 - VVS-entreprenören ska ha tillräckliga installationsrättigheter och entreprenören ska ha utfört motsvarande arbeten tidigare.
 - VVS-inspektioner görs enligt serviceprogrammet.
- Rörsystemens skick undersöks regelbundet.
- Egna renoveringar och annat ändringsbyggande ska övervakas och upptäcktabrister i byggnaden ska påtalas direkt.
- Vikten av övervakning vid användning och underhåll av hushållsmaskiner.
 - Tvättmaskinens och diskmaskinens filter och luddfilter ska rengöras en gång i månaden.
 - Baksidan av kylskåpet ska dammsugas en gång i månaden eller minst en gång om året. I samband med detta lönar det sig att visuellt kontrollera kylskåpets skick, även i för kompressor och läckageskydd.
 - Under alla större hushållsmaskiner (kylskåp, frys, diskmaskin och ibland tvättmaskin) ska det finnas ett läckageskydd som underlättar upptäckten av eventuella vattenskador.
- Höstlöven ska avlägsnas från tak och rännor i slutet av hösten.
- Förebyggande underhåll av maskiner i tvättstugan. Underhållet ska utföras varje år av ett expertföretag.

4.4 Sjukdomsattacker

Risker

- hjärtinfarkt
- insulinchock
- hjärninfarkt
- hjärnblödning
- epilepsi
- svimning
- hinder på räddningsvägen

Följder

- personskador
- dödsfall

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Säkerställande av snabb hjälp på fastighetens område.
- Anvisningar för första hjälpen finns bilaga till räddningsplanen, läs dem och öva på första hjälpen.
- Det rekommenderas att de personer som behärskar första hjälpen kartläggs
- Man har gjort det möjligt för räddningsfordon att parkera framför ytterdörrarna.

4.5 Fara för strålning eller gas

Risker

- utsläpp av radioaktivt ämne eller farlig gas i miljön
- kärnvapenexplosion eller explosion av vapen som innehåller kärnämne
- olycka vid transport av farligt ämne
- krig
- olycka i kärnkraftverk
- olycka på kärndrivet fartyg
- olycka på anläggning för behandling av radioaktivt avfall
- radioaktiva ämnen kommer i händerna på ovetande personer

Följder

- strålningssjukdomar
- dödsfall

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Anskaffning av jodtabletter efter behov (2 tabl./person).
- Lagring av hemförråd.
- Ventilationens nödstopp markeras med skyltar.
- Säkerhetsorganisationen ska känna till placeringen av ventilationens nödstopp.
- Upprättande av instruktioner för olyckor med farliga ämnen.
- Fastigheten har skyddsrumspatser vid adressen
- Skyddsrummets funktionsduglighet upprätthålls.
- Söka skydd i ett skyddsrum.
- Räddningsplanen har verksamhetsanvisningar om olika situationer.
- Läs verksamhetsinstruktionerna.

4.6 Stormskador

Risker

- olika naturfenomen

Följder

- elavbrott
- egendomsskador
- personskador
- dödsfall

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Inspektion av tak och rännor av ett sakkunnigt servicebolag och korrigering av brister.
- Kontroll av träd på fastighetens område.
- Borttagning av farliga grenar.
- Allmänt underhåll av gården.
- Myndigheternas utgångsförbud ska följas.
- När du söker skydd inomhus, håll dig långt bort från fönster och glasdörrar.
- Förbered dig även på längre elavbrott till exempel på följande sätt:
 - reservförråd
 - lampa och batterier
 - stearinljus och elddon
 - batteridrivna radio

4.7 Kriminell verksamhet

Risker

- lägenhetsinbrott
- källarinbrott
- graffiti
- förstörelse av egendom

Följder

- egendomsskador

Åtgärder och säkerhetsarrangemang

- Övervakning av allmän ordning och renlighet samt aktivt ingripande vid brister.
 - Ordning och renlighet är en del av säkerheten.
- Kontrollera att belysningen är tillräcklig och utför eventuella förbättringsåtgärder.
- Låsservice för ytterdörrar och eventuell installation av system som begränsar passage.
- Märkning och fotografering av värdeföremål
- Rengöring av graffiti och annat klotter utan dröjsmål.

5 Säkerhetsarrangemang

5.1 Släckningsutrustning

Placering	Släckningsutrustning
Kellarikäytävällä 2 kpl.	Brandpost
Kerroksittain, 2 kpl.	Brandsläckare

Käsisammutin

Brandsläckarna ska kontrolleras:

- minst en gång om året, eftersom handsläckare utsätts för faktorer som påverkar brandsläckningsfunktionen, till exempel fukt, vibrationer eller temperaturväxlingar (platser utomhus)
- minst vartannat år (platser inomhus)

Brandposterna ska inspekteras:

- Brandposterna ska inspekteras årligen. Brandpostens slangar ska trycktestas vart femte år.

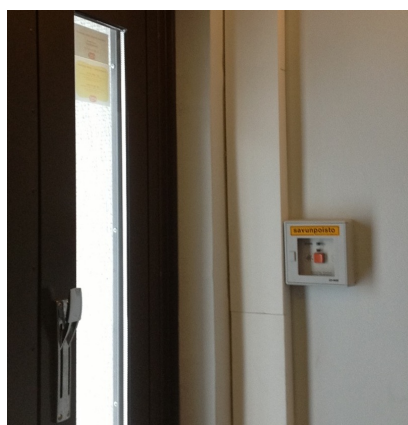
5.2 Säkerhetsanordningar

Rökevakuering

Avsikten med rökevakueringen är att avlägsna brandgaserna som uppstår vid brand, röken och värmen från lokalerna. Rökevakueringsanläggningarna ska servas och testas regelbundet i enlighet med bruks- och serviceanvisningen. Rökevakueringsanläggningen används enbart av räddningsverket.

Utrustning för rökevakuering

Rökevakueringsluckornas placering	Kellarissa manuaalisesti avattava luukku sähköpääkeskuksen vieressä. Savunpoistoluukut ylimmässä kerroksessa.
Utlösning av rökevakuering	Porraskäytävien uloskäynnin luona.

Savunpoiston laukaisu

Utrymningsskylt, säkerhets- eller markeringsljus

Utrymningsvägledningen indikerar utrymningen av byggnaden. Felaktiga eller bristfälliga skyltar ska anmälas till fastighetsförvaltningen.

Utrymningsskylt, säkerhets- eller markeringsljus

Placering	Yleiset tilat varustettu akkuvarmennetuilla poistumisopastevaloilla.
Centralens läge	Kellarin teletilassa.
Täckning	Yleiset tilat, poistumisreiteillä

Stängning av ventilationen

Om byggnaden är föremål för extern fara, såsom brandgaser från den intilliggande byggnaden, ska ventilationen stängas. Varvid räddningsmyndigheten vanligen utger ett nödmeddelande, i vilket man också ger tilläggsanvisningar och en uppmaning om att stänga ventilationen.

Vem som helst kan stänga av ventilationen.

Stängning av ventilationen: Porraskäytävän uloskäynnin luona.

5.3 Brandsäkerhet**Brandlarm**

Brandvarnarens uppgift är att varna om begynnande brand. På så sätt är det möjligt att kväva en begynnande brand, varna andra och genomföra räddning.

Brandlarm

Placering	Palovaroitinkeskus sisäänkäynnin yhteydessä
Täckning	Kiinteistön tilat
Utrustningens modell	Nätström

Palovaroitiimen hälytyspainike

Räddningsväg

Räddningsvägar är körvägar längs vilka räddningsfordonen i nödsituationer kan nå tillräckligt nära byggnaden.

- Det är inte tillåtet att parkera fordon, samla snöhögar, eller att placera belysningsstolpar, planteringar eller annat på räddningsvägar till hinder för trafiken.
- Räddningsvägen ska utmärkas i enlighet med inrikesministeriets förordning (486/2003) med en tilläggsskylt av textil.
- Skylten "räddningsväg" används inte om räddningsvägen inte har antecknats i byggnadens bygglovshandling.
- I frågor gällande räddningsvägar får man råd av den lokala räddningsmyndigheten.

Räddningsväg

Placering

Pelastustie merkitty.

Utrymningsvägar

Principen för säker utrymning är att man i varje ögonblick kan avlägsna sig från bostadsbyggnadens samtliga utrymmen via två vägar utan att behöva använda nycklar eller andra öppningsdon. Det ska gå att avlägsna sig även i mörker, varför passagerna alltid ska vara framkomliga. Eftersom fastigheten har 4 våningar, kan en utrymningsväg vara ett fönster eller en balkong i en lägenhet. Då hjälper räddningstjänsten till att evakuera byggnaden i nödsituationer. Det får inte förvaras saker framför utgångarna. (Miljöministerietreglering av brandsäkerhet i byggnader.)

Utgångarna och dörrarna i lokaler som leder till utgångarna ska vara lätta att öppna inifrån i nödsi-

tuationer.

En dörr kan vara låst för att till exempel förhindra olovligt intrång utifrån, men under normal användning av lokalen ska dörren kunna öppnas inifrån utan en nyckel.

Gå aldrig ut i ett rökigt trapphus.

Eldarbeten

Eldarbeten definieras som arbeten där det uppstår gnistor eller där man använder eldslågor eller annan värme som skapar brandfaror. Sådana arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, bränn- och bågs-kärning, skärning med slipskiva och metallslipning, vid vilka det uppstår gnistor, samt arbeten där man använder gasbrännare, annan öppen eld eller hetluftsblåsare.

Eldarbeten som utförs på en tillfällig arbetsplats kräver alltid tillstånd av personen som ansvar för heta arbeten. Tillståndet för heta arbeten är ägnat att säkerställa olika parterers handlingar i frågor gällande säkerheten och brandskyddet. Personer som utför heta arbeten ska alltid inneha certifikat för heta arbeten.

Tillstånd för eldarbeten beviljas av disponentbyrån.

6 Övriga arrangemang

6.1 Hiss

Hiss

Placering	Porraskäytävssä 2 hissiä. Toinen tarkoitettu käytettäväksi vikatilanteissa.
Serviceföretag	Schindler

6.2 Ventilationsmaskin

Ventilationsmaskin

Beskrivning	Ilmanvaihtokoneen typpi: Koneellinen ilmanvaihto
Nödstoppets placering	Porraskäytävän uloskäynnin luona.

7 Riktlinjer

På de följande sidorna finns en beskrivning av instruktionerna för förebyggande av olyckor samt instruktioner för hantering av olyckor och farliga situationer. **Läs åtgärdsinstruktionerna noggrant!**

Korrekta åtgärder, avgöranden och val förhindrar och begränsar olyckor. På så sätt kan skador minimeras eller elimineras helt.

Säkerheten är allas gemensamma sak!

7.1 Larma efter hjälp

I alla brådskande nödsituationer, vare sig det gäller brådskande behov av hjälp från polisen, räddningsväsendet, sjuktransport eller socialväsendet RING NUMMER 112

Ring nödsamtalet själv, om du kan

Det är viktigt att den person som berörs av saken ringer nödsamtalet. Personen har information som den jourhavande behöver för att fastställa vilken typ av hjälp som ska skickas till platsen. Ett samtal som kommer via mellanhänder kan fördröja hjälpens ankomst.

Berätta vad som har hänt

Den jourhavande i nödcentralen frågar personen som ringer om vad som har hänt för att vid behov kunna skicka rätt hjälp för situationen.

Ange exakt adress och kommun

Inom nödcentralens område kan det finnas flera likadana adresser i olika kommuner. Därför är det viktigt att utöver adressen ange orten.

Svara på frågorna som ställs till dig

Frågorna som den jourhavande ställer har ett syfte. Frågorna fördröjer inte larmet efter hjälp. I brådskande fall larmar den jourhavande redan under samtalet ut de myndigheter och samarbetspartner som kommer för att hjälpa samt ger dessa mer information om vad som har hänt.

Angera enligt givna instruktioner

Den jourhavande har utbildats för att ge instruktioner för olika situationer. Det är viktigt att du följer de givna instruktionerna. Rätt utförda förstahjälp-åtgärder har ofta betydelse för situationens slutresultat.

Avsluta samtalet först när du får lov till det

Att avsluta samtalet för tidigt kan fördröja hjälpen. Stäng av telefonen först efter att du har fått lov att avsluta samtalet. Håll linjen öppen. Den jourhavande eller hjälparen som kommer kan behöva mer information om vad som har hänt.

7.2 Sjukdomsattack eller olycka

Ta reda på vad som har hänt

- Har personen fallit eller svimmat?
- Finns det eventuella ögonvittnen som kan berätta noggrannare om vad som hänt?

Kontrollera personens tillstånd

- Kan personen väckas genom att personen tilltalas eller skakas?

Kontrollera andningen

- Om personen inte vaknar ska du kontrollera andningen: placera din handrygg framför patientens mun och känn efter om luften rörs.

Gör nödanmälan

- Ring nummer **112**.
- Berätta varifrån du ringer.
- Berätta vad som har hänt.
- Agera enligt anvisningarna.

Ge första hjälpen vid behov

- Om personen inte andas, börja ge första hjälpen efter egen förmåga.

En patient som är medvetslös men ändå andas läggs i framstupa sidoläge.

Observera patienten.

- Om det sker ändringar i patientens tillstånd innan räddningsverket kommer, ska du anmäla detta genom ett ringa nödnumret **112** på nytt, så att en ny situationsbedömning kan göras i nödcentralen.

Vägledd räddningspersonalen snabbt till patienten

- Berätta för räddningspersonalen vad som har hänt och vad som har gjorts.

7.3 Brand

Rädda

- Gör en situationsbedömning. Rädda personer som är i omedelbar fara.
- Andas inte in rök! Röken är mycket giftig och orsakar dödsfall mycket snabbt vid inandning.

Varna

- Varna dem som befinner sig i byggnaden om branden och om den hotande faran.
- Hänvisa människorna till samlingsplatsen.

Slå larm

- Ring nödnumret **112** på en säker plats.
- Berätta vem du är, var det brinner (adress och våning), vad det är som brinner och om människor står i fara.
- Avbryt inte samtalet förrän du får lov till det.

Släck

- Inled släckningsarbetet såvitt det är möjligt.
- Fettbränder släcks genom att de kvävs med en brandfilt.
- Vid en brand i elektrisk utrustning ska du koppla bort strömmen. Efter det kan du påbörja den första släckningen.

Begränsa

- Avlägsna lättantändliga föremål och antändbara material i närheten.
- Begränsa brandens och rökens spridning genom att stänga fönstren och bostadens dörr när du lämnar bostaden.

Vägle

- Vägledd räddningspersonalen på plats eller ordna vägledning. T.ex: en person vägledder intill parkeringsplatsen och en annan invid byggnaden.

Det är absolut förbjudet att använda hissen vid brand!

Vid utrymning är samlingsplatsen: Parkkipaikka

Alternativ samlingsplats: Naapurikiinteistö

7.4 Brand – riktlinjer, när trygg utrymning är förhindrad

Ibland kan en brand som härjar på ett annat ställe förhindra trygg utgång från fastigheten. I dessa fall är det klokast att stanna kvar i ett utrymme där det inte finns rök, med dörrar och andra öppningar stängda.

Stanna kvar i lägenheten och håll dig lugn.

- Flervåningshus består av brandsektioner, där brandspridningen till andra sektioner förhindras genom konstruktionsåtgärder.
- Att hoppa från hög höjd kan vara ödesdigert, men inte att stanna kvar i bostaden.

Gå ut på balkongen eller till ett fönster och väck uppmärksamhet

- ropa
- blinka med ljusen
- vifta med något synligt
- du kan också ringa nödnumret 112 och ge den exakta adressen på platsen där du befinner dig.

Förbered dig på att elden sprids.

- Tappa vatten i både badkaret och handfatet för säkerhets skull.
- Om det börjar komma in rök i lägenheten genom dörrspringor, postluckan eller ventilationsventiler, vädra med frisk luft och täta läckorna med fuktiga textilier.
- Om bostadens dörr börjar bli het, bör du kyla ner den med vatten.
- Om lågorna slår mot bostadens fönster, flytta lättantändliga föremål bort från fönstrens närhet.

Följ instruktionerna som myndigheterna ger.

7.5 Verksamheten på samlingsplatsen

Samlingsplats: Parkkipaikka

När människorna har utrymt fastigheten och fortsatt till samlingsplatsen, utses en person som tar ansvaret för verksamheten på samlingsplatsen. Beroende på situationen, överväg om det är tryggt att stanna på den valda samlingsplatsen, eller om människorna bör hänvisas till en annan plats: till exempel en i förväg överenskommen lokal inomhus eller till en fastighet i närheten (reservsamlingsplats).

Det är förbjudet att avlägsna sig från samlingsplatsen utan tillstånd från myndigheterna

Saker att minnas på samlingsplatsen:

- ta hand om eventuella skadade
- ta hand om funktionshindrade eller personer med nedsatt funktionsförmåga i övrigt
- meddela ifall man vet att någon har blivit kvar inne

Alternativ samlingsplats**Alternativ samlingsplats: Naapurikiinteistö**

Under stränga vinterförhållande eller i andra situationer kan det krävas en reservsamlingsplats dit människorna vägleds. Även myndigheterna anvisar vid behov skyddsplatser för längre perioder av skydd.

7.6 Hjälpa rörelsehindrade personer i nödsituationer

Det kan vara svårt och ta lång tid för funktionshindrad person att avlägsna sig från en byggnad vid nödsituationer. Om du vet att det bor rörelsehindrade personer i grannlägenheten, till exempel invalider, blinda personer eller åldringar, försök att säkerställa att även de kan avlägsna sig på ett tryggt sätt i en nödsituation. Om du vet att din granne är hemma, men inte kan hjälpa honom eller henne att ta sig ut, meddela detta till räddningsmyndigheterna så snabbt som möjligt.

Agera i samarbete med andra boende.

Saker att observera när man hjälper rörelsehindrade personer att avlägsna sig

- Hjälp rörelsehindrade att avlägsna sig i den mån du kan.
- Lyssna för att kunna bistå med hjälp.
- Ta hand om personen du hjälpt även efter att ni kommit ut.

7.7 Vattenskada

Riktlinjer

- Stäng av elektriciteten i läckageområdet och dess närhet.
- Stoppa läckaget genom att t.ex. stänga huvudvattenkranen om det är möjligt.
- Eventuella vattenskador anmäls omedelbart till servicejouren Securitas, 020 4912720.
- Kontakta vid behov det allmänna nödnumret **112**.
- Huvudvattenkran: A-rappu, talovarasto.
- Elcentral: A-rapun puoleinen pääty, käynti rapun oven vasemmalla puolella olevasta ovesta

Ifall vatten hotar utanför byggnaden

- Utred vad som orsakar vattenhotet.
- Om det är fråga om ett läckage, försök stoppa det.
- Försök hindra att vattnet når byggnaden
 - med säckar
 - genom att använda plastövertäckningar
 - genom att leda bort vattnet från byggnaden
- Tillkalla mer hjälp vid behov.

7.8 Vid hot om våld

I en hotfull situation där det inte förekommer vapen, kan du agera på följande sätt.

- Uppträd lugnt och försök lugna ner personen med ditt eget beteende.
- Se till att du inte vänder ryggen till personen eller drivs in i ett hörn, så att du alltid har en flyktväg från den hotfulla personens närhet.
- Be om hjälp i mån av möjlighet.
- Fly och hjälp andra att fly platsen

Se till din egen säkerhet. Försök styra den hotfulle personen till en plats där denne inte kan skada andra. Anmäl vid behov det inträffade till polisen efter incidenten.

Om den hotfulle personen har ett vapen, agera på följande sätt.

- Gör inte motstånd.
- Gör bara det som den hotfulle ber om.
- Försök varna andra i mån av möjlighet.
- Genom att stänga dörrar kan personens framkomst i fastigheten begränsas.
- Efter händelsen ska du ringa **112** för att få professionell hjälp till platsen så snabbt som möjligt. Lyssna på anvisningarna och agera enligt dem.

Varje hot och observation om en eventuell hotfull situation ska tas på allvar och omedelbart anmälas till polisen. Det kan vara möjligt att du kan påverka situationens utveckling genom ditt eget beteende. Därför ska du ta alla hotfulla situationer på allvar och försöka lugna ner situationer som redan börjat.

7.9 Allmän farosignal

Den allmänna farosignalen är en stigande och fallande ljudsignal vars längd är en minut eller en nödunderrättelse från en myndighet. De stigande och sjunkande sekvensernas längd är 7 sekunder.

Den allmänna farosignalen innebär en omedelbar fara som hotar befolkningen. Varningen ges i tätorter med ett fast larmsystem utomhus och utanför tätorter med mobila larmsystem som monterats på fordon.

Faran över-signalen är en obruten ljudsignal vars längd är en minut. Den är ett meddelande om att hotet eller faran är över.

Gör så här när du hör den allmänna farosignalen

- Gå in.
- Stanna inne.
- Stäng fönster, dörrar, vädringsöppningar och luftkonditioneringsanordningar.
- Slå på radion och invänta anvisningar.
- Undvik att använda telefonen för att undvika att linjerna blockeras.
- Lämna inte området utan uppmaning av myndigheterna så att du inte hamnar i fara på vägen.

7.10 Gasfara

Vid gasfara ges allmän farosignal.

Du får mer information om farans art via radio och tv. Med gasfara förknippas i allmänhet följande.

- Om du är inomhus och känner gaslukt:
 - stanna inomhus
 - de övre våningarna ger det bästa skyddet
 - tryck ett vått plagg mot munnen och andas genom det
 - stanna på de övre våningarna tills faran är över
 - gå inte ner i källaren.
- Om du är ute när du känner gaslukt och inte kan förflytta dig inomhus:
 - skynda dig undan gasmolnet till sidvinden
 - försök komma så högt upp som möjligt, till exempel upp på ett backkrön
 - tryck ett vått plagg, en gräs-, torv- eller mosstuva framför munnen och andas genom det

Mer information om att skydda sig mot gas

- Stäng av luftkonditioneringsanordningar och stäng dörrar och fönster noggrant. Ju tätare du kan göra byggnaden, desto långsammare tränger gasen in.
- Du kan även stänga och tejpa igen innerdörrar och hålla dig till utrymmen under vinden. När du känner gaslukt kan du andas genom ett fuktigt, poröst tyg.
- Myndigheterna meddelar via radion eller högtalarbil när giftmolnet har avdunstat. Vädra inomhusutrymmen noggrant efter detta.

7.11 Strålrisk

Strålningssituationen övervakas kontinuerligt med mätare i hela landet. Även små förändringar upptäcks genast och man informerar om dessa utan dröjsmål. För strålningsfara ges allmän farosignal.

Gå inomhus.

Stäng dörrar, fönster, ventilationsöppningar och luftkonditioneringen tätt för att radioaktiva ämnen inte ska komma in. Husets mittersta delar och källaren ger det bästa skyddet.

Jodtabletter

Ta jodtabletten först efter uppmaning av myndigheterna. Uppmaningen ges i radio eller teve. Jodtabletterna hindrar radioaktivt jod från att samlas i sköldkörteln, men ger inget annat skydd. Vid farliga situationer ska tabletter inte hämtas utanför byggnaden. Jod kan skaffas på förhand på apoteket. Det bör finnas 2 jodtabletter per person i fastigheten.

Skydda mat och dricksvatten

Lägg livsmedel som ligger framme i plastpåsar eller täta kärl. Kylskåp, frys och täta förpackningar skyddar mot radioaktivt damm.

Att röra sig utomhus

Om du är tvungen att gå ut, använd täta kläder som täcker huden, till exempel ett regnställ.

Tilläggsinstruktioner

Ytterligare instruktioner får du av stadens räddningsmyndigheter, massmedia samt på sidan 867 i Yle Text-TV. Information finns även på Strålskyddscentralens webbplats på adressen www.stuk.fi och på räddningsväsendets webbplats på adressen www.pelastustoimi.fi.

7.12 Elavbrott

Agerande vid elavbrott:

- Kontrollera först säkringarna. Om de är hela, kontrollera huruvida elektriciteten hos grannen eller i grannhusen fungerar.
- Om elektriciteten är avbruten endast hos er, kan ni ringa till fastighetens specifika eljour. För fastighetens specifika eljour svarar: Securitas, 020 4912720.
- Om elektriciteten avbryts i ett större område, känner man redan till störningen och har inlett åtgärder för reparation. De flesta elleverantörer har ett inspelat meddelande om störningar som ges på servicenumret för störningar och informerar om kända situationer med elavbrott i ditt område.
- Ifall elektriciteten betar sig konstigt efter att kopplats på, såsom att lamporna lyser klarare eller svagare än normalt, kan orsaken vara att elnätets nollledning har brustit. Detta kan skada apparater, orsaka eldsvåda och i värsta fall ge risk för elstötar. I sådana situationer, bryt strömmen med hjälp av huvudbrytaren och ring till elleverantörens störningsjour.
- Om ett elavbrott pågår länge, var beredd med varma kläder och vid behov även ett hemförråd, speciellt vintertid. Det finns anvisningar om hemförråd i bilagorna.

Vid elavbrott stannar även hissarna. Om du fastnar i hissen på grund av elavbrott eller annat fel, ska du göra följande:

Kontakta hisservicens feljour:

- Med en mobiltelefon - (Schindler, 020 320500)

Vid behov kan du ringa på det allmänna nödnumret 112.

8 Befolkningsskydd

Syftet med skyddsrummet är skydda människorna mot ras, explosionstryck, splitter, gas, strålning och bränder. Det finns ett skyddsrum i fastigheten. Det rekommenderas att man väljer en skyddsrumsansvarig och en medhjälpare till den ansvarige. Det är bra om de skyddsrumsansvariga lär sig använda utrustningen i skyddsrummet och hur skyddsrummet ställs i ordning för användning.

I Finland finns det plats i skyddsrum för cirka 3,8 miljoner människor. Skyddsrummen finns i bostadshus och i andra fastigheter. Utöver skyddsrummen i fastigheter finns det offentliga skyddsrum, t.ex. bergum.

Under normala förhållanden används skyddsrummen i allmänhet som hobbylokaler, förråd eller för något annat nyttoändamål. Ett skyddsrum ska dock kunna börja användas inom 72 timmar efter myndighetsbeslut.

I skyddsrummet ska man se till att metalldelarna inte rostar, att tätningarna är hela, att utrustningen fungerar och bevaras.

Det finns ett skyddsrum i fastigheten.

Placering	Skyddsklass	Utrustningens placering
Kellarissa.	S1	Suojassa, puhallinhäkissä.

Fastighetens skyddsrum är av klass S1. Skyddsrummet av skyddsklass S1 är ett nyare som har byggts efter år 1971. I denna skyddsrumsmo­dell kan man vistas i långa tider. Skyddsrummet har ett manuellt eller maskinellt luftintag som är försett med förfiltrering och aktivkol-partikelfiltrering.

Myndigheterna ger anvisningar via radion, om man ska förflytta sig till skyddsrummen, och information om vilka skyddsrum människorna ska söka sig till. Förflyttningen till skyddsrum sker således alltid på uppmaning av myndigheterna. Olyckor som sker under normala omständigheter kräver i allmänhet inte att man ska söka skydd i skyddsrum, utan det räcker att man tar skydd inomhus. Det finns totalt 110 000 platser i offentliga skyddsrum i Finland.

8.1 Underhåll av skyddsrum

Skyddsrummet samt förnödenheterna och utrustningen i befolkningsskyddet ska hållas i ett sådant skick att skyddsrummet kan tas i bruk inom 72 timmar. Skyddsrummet kan även användas för annan verksamhet, förutsatt att det kan tas i bruk inom den nämnda tiden. Användningen under normala omständigheter får varken skada skyddsrummet eller förhindra inspektioner och täthetsprov i det.

I skyddsrummet är det inte tillåtet att förvara föremål som smutsar ner och det är inte tillåtet att göra öppningar i de omgivande konstruktionerna. Skyddsörrar, -luckor och ventilationsanordningar får inte tas bort från sina platser och ventilationsutrustningen får inte användas för ventilation under normala omständigheter. Det är tillåtet att montera en dörr i skyddsörrans öppning. Under normala omständigheter ska minst hälften av skyddsrummet vara ledigt för användning vid överraskande skyddsbehov.

Observera även följande:

- Skyddsrummets ägare och förvaltare ska se till att skyddsrummet, dess förnödenheter och apparater hålls i användningsdugligt skick samt att de underhålls och inspekteras på vederbörligt sätt.
- En utsedd person ska årligen inspektera och testa skyddsrummets dörrar, luckor, täthet, ventilations- och elapparater, avloppsystem, samt rummets täthet, i enligt med respektive leverantörs anvisningar.
- För att säkerställa funktionsdugligheten hos utrustningen i skyddsrummet ska de inspekteras och underhållas minst vart 10:e år, såvida inte tillverkaren har föreskrivit en kortare tid.
- När anordningarna inspekteras ska ett inspektionsprotokoll upprättas, i vilket görs noteringar om utförda inspektioner av respektive anordning. Inspektionsprotokollet ska uppvisas på begäran från räddningsmyndigheten.
- Fastighetens ägare och förvaltare ska se till att skyddsrummet redan har sådana förnödenheter att det kan tas i användning. Sådana förnödenheter är till exempel reservvattenbehållare, avfallskärl, toorklosetter och bäddar.

8.2 Renovering av skyddsrummet

Vid övergång till effektiviserat skyddsarbete

- En skyddsansvarig utses för skyddsrummet. Den skyddsansvarige ansvarar för upprustningen av skyddet och ska känna till utrustningen som finns i skyddsrummet samt kunna använda den. Dessutom ansvarar den skyddsansvarige för allmän ordning, renlighet och disciplin i skyddsrummet.
- Skyddsrummet ska tömmas på alla föremål som lagrats eller samlats i det enligt en uppgjord evakueringsplan.
- Riv och transportera bort alla tillfälliga konstruktioner från skyddsrummet.
- Kontrollera, smörj och se till dörrarnas och luckornas gångjärn och beslag m.m.
- Kontrollera dörrarnas tätningar och fixera dem enligt anvisningarna.
- Kontrollera nödutgångars och nödluckors användbarhet och funktion.
- Toorklosetterna (15 st. plastpåsar/klosett) fördelas till toorklosettrum. Dessa avskiljs med gardiner eller skivor. Det ska finnas ett klosettrum för varje påbörjad 20 m².
- Kontrollera alla ventilers (VVS) funktion genom att vrida dem från det ena yttersta läget till det andra.
- Rengör och fyll på reservvattentankarna. Säkerställ samtidigt behövliga påfyllningsslangar o.d. utrustning. Installera och testa duschar för slusstältet. Reservera minst 50 liter vatten för varje påbörjad kvadratmeter i det egentliga skyddsrummet, dvs. 50 x 80 = 4 000 liter (eller 30

liter/person).

- Rengör golvbrunnarna och testa att de fungerar genom att hålla vatten i dem. Obs! Det finns en stoppventil i golvbrunnen.
- Kontrollera övertrycksventilerna och smörj ventilernas leder.
- Stäng ventilationsöppningarna för normalförhållanden genom att sätta skyddslocken och deras tätningar på plats.
- Kontrollera tryckventilernas skick utanför skyddsrummet.
- Rengör ventilationskanalerna och filtren.
- Kontrollera alla rör, fogar och anordningar i anslutning till ventilationen. Montera specialfilter enligt bruksanvisningen.
- Kontrollera avloppsventilernas funktion genom att vrida dem till de yttersta lägena.
- Kontrollera följande saker i övertrycksmätaren: vätskemängd, att röret är öppet, att mätartallet är noll samt reservvätskan (färgad brännolja).
- Testa luftmängdmätarens känslighet genom provanvändning.
- Kontrollera trycket i skyddsrummet; utför tryckprovet enligt utrustningsleverantörens anvisning. Målet är att kontrollera att ett tillräckligt övertryck kan bildas i skyddsrummet och att skyddsrummet inte läcker ut för mycket luft.
- I skyddsrummet ska man undersöka och kontrollera att dess telefon fungerar, samt antenn, säkringar till elapparater, belysning, och att det finns batterier, lampor och säkringar i reserv, samt strömbrytare, vägguttag m.m.
- Skyddsrummet ska utrustas med de förnödenheter som förordnas enligt bestämmelserna (bilaga).
- Skyddsrummet indelas enligt en på förhand uppgjord plan i separata sektioner för vistelse respektive verksamhet (män/kvinnor, skyddsorgan, personal, kunder). För varje person som ska skyddas ska det finnas en plats att vistas på, med personliga förnödenheter, läkemedel och livsmedelskonserver.
- Det ska finnas tillräckligt antal sittplatser och bord i skyddsrummet samt våningssängar för ca en tredjedel av personerna som kommer till skyddsrummet.
- Vid undantagstillstånd bör även tillbehör och förnödenheter (t.ex. förströelser), som möjliggör en längre vistelse, införskaffas.
- Nödljusarmaturernas belysning inspekteras.
- Längs passager och korridorer monteras skyltar som vägvisning till skyddsrummet.

8.3 Skyddsmaterial

Skyddsrumsmaterialet kan delas in i två kategorier: material för skyddsrummet och material för skyddspersonalen. Varje skyddsrum ska ha reserverats material som enkom är avsett för skyddsrummet, samt skyddsmaterial för den som sköter skyddsrummet och för dennes medhjälpare.

Under normala omständigheter kan materialet användas vid service och underhåll, förutsatt att materialet förvaras i fastigheten där de hör hemma. Verktygen som hör till skyddsrummet ska finnas tillgängliga när rummet tas i användning.

Bostadshusets skyddsspecifika material.

Namn	Antal
Bår	1
Vattenkonserveringsmedel	Enligt mängden
Järnspekt	1
Märkningsskyltserie för skyddsrummet	1
Ficklampa	2
Hinkspruta	1

Skyddsrummets verktyg

Namn	Tilläggsuppgift
Verkstads hammare	2 kg
Spadmejsel	300 mm
Spetsmejsel	300 mm
Bultsax	ca 600 mm
Yxa	ca 400 mm
Fältspade	ca 500 mm hopvikt
Kofot	ca 600 mm
Handsåg	blad 500 mm
Järnsåg	blad 310 mm
Blad till järnsåg	5 st. i reserv
Skiftnyckel	max. öppning 35 mm
Skruvmejsel	spets 8 mm, blad 150 mm
Stjärnskruvmejsel	

Namn	Tilläggsuppgift
Snickarhammare	0,5 kg
Spik	2 kg, 75, 100 och 125 mm
Kniv	ca 200 mm
Räddningslina	d=12 mm, 20 m

Material för skyddspersonal i bostadshus

Material för säkerhets- och skyddspersonal	För varje påbörjat antal 100 boende
Skyddsmask och bfs-filter	2
Skyddshjälm	2
Skyddsglasögon	2
Första hjälpen-väska och skyddsförbandsförpackning	1
Första förband	2
Strålningsmätare/fastighet med över 100 personer	1
Jodtabletter	2/boende
Handbok i gårdsskydd (Handbok i säkerhet, SPEK)	2

9 Utrymning

Med utrymning avses en ledd förflyttning av människor bort från en farozon i situationer där detta anses medföra en mindre risk jämfört med att skydda sig inomhus. Sådana situationer är alla snabbt utvecklade olyckor med farliga ämnen, kraftiga störningar som orsakas av brandgaser, explosionsfara och strålning.

Utrymningen görs alltid utifrån en separat order från myndigheterna. Myndigheterna har redan på förhand planerat genomförandet av utrymningen av området och reserverat nödvändiga transportmedel för detta.

10 Förvaring i fastigheten

Förvaring av olika föremål kan medföra risk för brand eller spridning av brand, att utrymningsvägar blockeras i nödsituationer och att släckningen av eldsvådor försvåras. Det är lättare att förebygga eldsvådor än att släcka dem. Därför ska man veta vad som orsakar bränder och identifiera farofaktorererna i den egna närmiljön. Räddningslagen innehåller bestämmelser om bl.a. förvaringen av lättantändliga material och andra inventarier i husens utrymmen. Kemikalielagstiftningen innehåller bestämmelser om förvaringen av brännbara vätskor och andra farliga kemikalier i utrymmen där de kan orsaka speciella faror. Även många ämnen som förvaras hemma utvecklar explosiva gaser som antänds av gnistor från t.ex. strömbrytare - det krävs således inte ens eld för antändningen. Hantera alltså alltid brandfarliga ämnen enligt instruktionerna. **Det är absolut förbjudet att förvara brandfarliga ämnen i lägenhetsförråd.** Förvaringen av sådana i bostäder och garage begränsas.

Utgångar i byggnader ska alltid hållas passerbara och fria.

Bostadslägenheter jämte deras balkonger, terrasser eller motsvarande utrymmen

- Om förvaringen är möjlig utan att säkerheten äventyras har man tillstånd att förvara:
 - sammanlagt högst 25 liter brännbara vätskor eller aerosoler som innehållet brännbara vätskor eller gaser
 - högst 25 kilogram flygas
 - fyrverkerier, högst 5 kg (netto), ska förvaras i ett låst skåp och på avstånd från värmekällor och eldkällor som kan medföra att fyrverkerierna antänds
- **Andra än ovan nämnda brännbara gaser får inte förvaras i en bostadslägenhet.**
- **Förvaring av onödiga varor i bostäder ska undvikas.**

Utgångar, trapphus, korridorer inomhus, passager i källare och i lager

- Det är inte tillåtet att förvara några föremål.

Inventarieförråd

- Det är inte tillåtet att förvara brännbart material i dessa utrymmen.
- Flytgas får inte förvaras i inventarieförråden.
- Bensin, gasflaskor eller övriga brandfarliga vätskor får inte förvaras i dessa utrymmen.
- Fyrverkeripjäser får inte förvaras i bostädernas förvaringsutrymmen, i inventarieförråden eller i gemensamt använda utrymmen.

Under eller invid byggnader

- Det är inte tillåtet att förvara lättantändligt material eller andra föremål, t.ex. sopkärl, papphögar och transportflak intill byggnadernas väggar
- Sopkärl utomhus, även avfallsskjul, ska placeras minst åtta meter från byggnaden

Ett separat förrådsutrymme som hör till ett bostadshus

- Kan förvaras:
 - sammanlagt högst 50 liter brännbara vätskor och aerosoler som innehållet brännbara vätskor eller brännbara gaser
 - högst 50 kilogram flytgas

OBS!

- I undantagsfall kan räddningsmyndigheten bevilja undantag, till exempel för förvaring av större mängder eller tillåta förvaring på en annan plats, eller av säkerhetsskäl begränsa förvaringen

11 Bilagor

Denna räddningsplan har följande bilagor:

- Skyldigheter för innehavare av affärslokal
- Bruksanvisningar för brandsläckare
- Instruktion för brandvarnare
- Allmänna instruktioner
- Hemförråd

Bilaga A Skyldigheter för innehavare av affärslokal

Lokalens förvaltare eller verksamhetsutövaren ska i mån av möjlighet kontrollera att man på arbetsplatsen följer lagar och bestämmelser om förebyggande av eldsvådor och andra olyckor och om säkrande av den personliga säkerheten. Det rekommenderas att man utser en person som ansvarar för säkerheten och tillser frågor gällande detta och samarbetar med de personer som bär ansvaret i fastigheten.

Både lokalens förvaltare och verksamhetsutövaren ska se till att byggnaden, konstruktionen och den omgivande miljön hålls i ett sådant skick, att

- risken för att en brand uppstår, uppsåtligt antänds eller sprider sig är minimal
- personer som befinner sig i byggnaden vid en brand eller annan plötslig fara kan ta sig ut ur byggnaden eller de kan räddas på annat sätt
- räddningsaktioner är möjliga om det inträffar en eldsvåda eller annan olycka.

Lätt antändligt material eller andra sådana föremål får inte förvaras på vindar eller i källare, längs passager eller utrymningsvägar, under byggnaden eller direkt invid den.

Följande utrustningar och anordningar ska hållas i funktionsdugligt skick samt underhållas och inspekteras på vederbörligt sätt:

- släckningsredskap
- anordningar som indikerar brand-, larm- och andra olycksfaror
- utrymningsvägarnas skyltning och belysning.

Både lokalens förvaltare och verksamhetsutövaren har ansvaret för att anordningarna fungerar och ska anmäla brister till ansvarspersonen.

Lokalens flrvaktare och verksamhetsutövaren ska för egen del

- förebygga att det uppstår bränder och andra farosituationer
- vara beredd på att skydda personer, egendom och omgivningen i farosituationer
- ha beredskap för släckning av bränder och för andra sådana räddningsåtgärder som de förmår vidta på eget initiativ
- vidta åtgärder för att trygga utrymning i fall av eldsvådor och andra farosituationer samt för att underlätta räddningsaktioner;

Bilaga B Bruksanvisningar för brandsläckare

Den boende ansvarar för anskaffning av släckningsredskap till sin bostad.

B.1 Släckare

- Vänd brandsläckaren upp och ned och skaka om den, detta säkrar pulvrets fluiditet.
- Dra loss säkringssprinten.
- Närma dig elden medvinds.
- Om du är inomhus, närma dig hukad längs golvet, då blir sikten bättre.
- Fatta tag i den ändan av släckaren där slangen finns och rikta släckningspulvret mot roten av lågorna, kapa inte lågorna.
- Börja släcka framifrån och fortsätt bakåt, eller nerifrån och uppåt.
- Släckningen kan effektiviseras genom rörelser fram och tillbaka.
- Hela det brinnande området ska täckas med ett moln av släckningsmedel.
- När lågorna har slocknat kan släckningen avslutas.
- Kontrollera det brända området och försäkra dig om att branden har slocknat.
- Ifall objektet fattar eld på nytt, upprepa släckningen.

B.2 Brandfilter

- Fatta tag i filtens hörn och skydda dina händer i filten.
- Placera foten på filten, detta förhindrar lågorna från att nå ansiktet.
- Om du är utomhus, närma dig elden medvinds.
- Sträck ut armarna raka.
- Bred ut filten ovanpå elden.
- Håll filten tätt på elden och försäkra dig om att branden har slocknat.
- Skydda dig medan du lyfter upp filten, elden kan tändas på nytt.
- Försäkra dig än en gång om att branden har slocknat.

B.3 Brandpost

- Öppna brandpostskåpet. Slå vid behov sönder låsskyddet av plast genom att till exempel slå till det med armbågen.
- Öppna ventilen och dra ut så mycket slang som du behöver.
- Öppna munstycket i slangens ände och börja släckningen från ett tryggt avstånd.
- Rikta vattenstrålen mot roten av elden och fortsätt med att släcka tills branden har slocknat.
- Kontrollera att branden har slocknat. Släck eventuellt ännu pyrande platser genom kvävning eller nedblötning.

Utsätt inte dig själv för fara. Undvik att andas in rök. Ifall släckningen av branden misslyckas, förflyt-

ta dig i säkerhet. Stäng dörren till utrymmet för att begränsa branden.

Bilaga C Instruktion för brandvarnare

Brandvarnaren är en anordning som upptäcker en begynnande brand och larmar högljutt. Brandvarnare är obligatoriska i alla bostäder, även isommarbostäder. En brandvarnare är oftast batteridriven. Den kan också vara ansluten till elnätet. Den ska även ha ett batteri som säkerhet vid elavbrott. I nya bostäder, för vilka ansökts om bygglov efter 1.2.2009, ska det finnas brandvarnare som anslutits till elnätet.

Den boende ansvarar för bostadens brandvarnare.

Placera brandvarnaren i taket

En brandvarnare ska monteras i taket, därför att röken stiger uppåt. Om det finns flera våningar i bostaden, ska det finnas en **särskild** brandvarnare på varje våningsplan. **Minns även följande anvisningar när du placerar brandvarnaren:**

- Placera brandvarnaren i taket i mitten av rummet, på en plats dit röken obehindrat kan sprida sig.
- Montera brandvarnaren minst 50 centimeter från en vägg, hörn eller takbjälke.
- Placera inte brandvarnaren nära ett fönster, som används vid vädring, eller en ventilationskanal. Luftströmmen kan hindra röken från att nå brandvarnaren.
- Placera inte brandvarnaren i köket eller i rum som är fuktiga eller mycket dammiga.
- Följ monteringsanvisningen som medföljer brandvarnaren.

Håll brandvarnaren i gott skick och testa en gång i månaden att den fungerar.

Brandvarnare samlar lätt damm vilket kan leda till falsklarm. Brandvarnaren ska rengöras en gång om året.

På så sätt håller du brandvarnaren i skick

- Dammsug brandvarnaren lätt.
- Torka försiktigt bort damm från brandvarnaren med en fuktig trasa. Låt inte fukten tränga in i brandvarnaren.
- Efter rengöringen, testa alltid brandvarnaren genom att trycka på testknappen. Ljudsignalen anger att varnaren fungerar.
- Testa en gång i månaden att brandvarnaren fungerar, genom att trycka på testknappen. Använd inte en brinnande tändsticka, ett ljus, en cigarettändare eller något liknande för att testa.
- Byt brandvarnarens batteri till ett nytt en gång om året.
- Det är värt att byta ut brandvarnaren till en ny vart 5-10 år. Det lönar sig inte att reparera en gammal brandvarnare, det är billigare att köpa en ny.

Bilaga D Allmänna instruktioner

Utöver vad som föreskrivs i lagar, förordningar och andra avtal, ska man för att trygga den allmänna trivseln för de boende även godkänna fastighetsspecifika ordningsregler samt generella anvisningar.

Alla boende ska uppträda med hänsyn till husets övriga boende och får inte störa boendetrivseln för andra i onödan. De boende ska se till att även deras gäster följer husets ordningsregler.

D.1 Utomhus- och gårdsområden

Utomhusområden ska nyttjas på ett städat sätt och gräsmattor, gårdens planteringar, utemöbler eller lekredskap får inte skadas. Då man rör sig på områdena utomhus ska de allmänna passagen användas. Bilkörning på gångvägarna mellan husen är tillåten endast kortvarigt t.ex. vid flytt och andra varutransporter. Även reglerna för tomgångskörning ska följas på gårds- och parkeringsområdena.

D.2 Parkering

Parkeringen av bilar tillåts endast på områden som är märkta för syftet. Det är inte tillåtet att dra elsladdar från lägenheterna eller andra platser inomhus för användning utomhus.

Räddningsvägarna ska hållas öppna.

D.3 Lägenheter

I lägenheten eller på fastighetens område ska andra boende ges boendefrid. Grannarna ska underättas i förväg om eventuella, exceptionellt stora familjefester m.m.

D.4 Balkonger

Balkonger ska hållas städade och snön röjas bort från dem vintertid. Blomlådor ska placeras på insidan av räcket. Det är förbjudet att vattna blommor och spola balkongen med rinnande vatten. Det är absolut förbjudet att damma mattor och att slänga cigarettfimpar eller annat skräp från balkongerna eller fönstren. All slags grillning eller tillredning av annan varm mat är förbjuden på balkongerna.

D.5 Husdjur

Husdjur får inte störa andra boende i huset. Det är absolut förbjudet att släppa ut djur ensamma ur bostaden. Utanför bostaden ska djuren (även katter) även hållas kopplade och under övervakning eller i transportlådor så att andra personer ostört och tryggt kan röra sig i området. Den som rastar hunden eller katten ska se till att djuret inte smutsar ner eller skadar byggnader eller områden utomhus. Spill efter husdjur ska plockas upp. Det är ovillkorligen förbjudet att rasta hundar och katter på platser som reserverats för barnens lekar, och i deras omedelbara närhet.

D.6 Avfallshantering

Det är inte tillåtet att lämna soppåsar, papp, möbler, problemavfall m.m. utanför avfallskärnen. Var och en ska föra problemavfall till uppsamlingsplatserna för sådant, t.ex. batterier, bildäck. Gamla möbler, televisionapparater, m.m. föremål ska var och en själv föra till sopstationen.

D.7 Tvättinrättning

Det är inte tillåtet att tvätta, torka eller mangla mattor i tvättinrättningens maskiner. Det är förbjudet för utomstående personer att använda tvättinrättningen. Läs maskinernas bruksanvisningar i tvättinrättningen. Bh:n med stöd av bågar ska absolut tvättas i tvättpåsar, eftersom bågarna kan lossna och orsaka kortslutning och skada maskinen. Lämna tvättinrättningen i prydligt skick efter användningen. I ett sådant skick, att du gärna själv återvänder för att tvätta kläder.

D.8 Tvättservice

Tvätten ska tömmas ur maskinen och föras bort från torkrummet genast efter slutförd tvätt-/torkning, så att platsen blir ledig för nästa användare. Användningen av torkrummet tillåts endast för torkning av ren tvätt. Det är förbjudet att förvara tvätt i tvättstugan och i torkrummet.

D.9 Torkrummet

Torkrummet är avsett för torkning av normal tvätt. Läs torkutrustningens bruksanvisningar. Torkutrustningen får inte användas nattetid på grund av bullret från dem. Ingenting får placeras direkt in till torkutrustningen (0,5 m) (BRANDRISK)!

D.10 Säkerhet vid användning av bastu

Vid användning av bastuavdelningen, kom ihåg följande säkerhetsfrågor:

- Våta, tvålga golv är hala.
- Iaktta försiktighet när du rör dig i bastun och på bastulaven.
- Följ samma bruksanvisningar för elektriska apparater t.ex. en hårtork) som i bostaden när du använder dem. Det är förbjudet att medföra elapparater till tvättrummet.
- Anmäl omgående observerade fel till disponenten

D.11 Användning av bastu

Följ följande ordningsregler när du använder bastuavdelningen:

- Lämna inte duscharna rinnande när du går in i bastun för att bada, det är slöseri med vattnet och höjer boendekostnaderna.
- Fukta inte laven och väggarna i bastun, för det förkortar deras livslängd betydligt.
- Använd sittunderlag av hygienskäl.
- Skölj bort tvålen från golvet.
- Rök inte i bastuavdelningen
- Släck ljuset när du går ut.
- Lämna inte fönster eller ytterdörrar öppna.

Om du upptäcker brister eller annat, ska du anmäla detta till fastighetsskötaren.

D.12 Klubbrum

- Verksamhet som stör de boende nattetid är förbjuden under tiden då det ska vara tyst.
- Rökning är förbjuden i klubblokalen.
- Klubbrummet ska städas efter användning.
- Lämna inte skräp eller tomflaskor i klubblokalen.
- Innan du lämnar klubbrummet, kontrollera att alla dörrar, fönster och balkongglas är stängda.
- Ifall det finns något att anmärka på i klubbrummets skick eller utrustning, ska detta utan dröjsmål meddelas till styrelseordföranden eller disponenten.

D.13 Anvisning för tryggt grillande

När du ska grilla

- Placera grillen skyddad för vinden.
- Följ bruksanvisningen på förpackningen om du använder tändvätska eller tändgelé.
- För att undvika flamrisker ska du först låta tändvätskan sugas in i kolen och sedan tända försiktigt uppvinds.
- Låt inte lågorna växa sig för höga.

Grillkolen glöder länge. Glödande kol och byig vind är en farlig kombination.

Om du inte kan stänga den släckta grillen med ett lock, kan du hälla en hink vatten på askan eller skyffla askan i ett metallkärl med lock. Under den till synes ofarliga askan kan det ta flera dygn för kolen att svalna. Håll alltså inte askan från kvällen innan ut i naturen eller på någon annan antändbar plats.

Var varsam med engångsgrillar.

Innan du tänder grillen bör du kontrollera var det finns ett brandsäkert underlag och en brandsäker omgivning. Ta samtidigt reda på hur du vid behov kan flytta den heta grillen, hur du släcker grillen och var du kan ställa den efter användningen. En het engångsgrill får inte placeras i ett avfallskärl.

Ett stort avfallskärl kan åstadkomma oväntat stor skada om det antänds.

Bilaga E Hemförråd

Hemförråd är ett sätt för boende hos fastighetsbolaget att värna sitt eget skydd. Hemförråd gör det lättare att klara sig i extrema situationer. Hemförråd innebär att man köper hem lite mer av de livsmedel och förnödenheter som redan behövs dagligen. Hemförrådet bör räcka i flera dagar, upp till en vecka. Hemförrådet består av sådana livsmedel och förnödenheter som normalt redan används och kompletteras efterhand som de förbrukas. På så sätt är livsmedlen alltid färska och förnödenheterna användbara.

Omständigheter som gör att man inte kan ge sig till butiken kan uppstå av många orsaker. Den som bor ensam kan insjukna utan att kunna gå och handla, eller en familjemedlem kan bli sjuk. Samhället kan skadas; det blir strejk, trafikförbindelserna bryts eller ett vidsträckt elavbrott stör vardagen. Det sker en olycka som gör att butikerna måste stängas eller att man inte kan gå ut. Även distributionsstörningar kan förhindra transporter av varor till butikerna eller förhindra köp i dem.

Varje familjs hemförråd är specifikt för just den familjen och består av vanliga livsmedel. Förrådet kan växla till innehållet beroende på matvanorna i hushållet och innehålla bland annat kärl för vattenlagring, läkemedel, jodtabletter, samt hushållsbetingade, nödvändiga förnödenheter. Förrådet ska förslå för minst en vecka, helst två – förrådet används och kompletteras fortlöpande.

I hemförrådet ingår även nödvändigheter, som ska reserveras för lika lång tid som livsmedlen. Sådana nödvändigheter är bland annat personliga läkemedel, hygienartiklar, blöjor, batteridrivna radio, ficklampa och batterier.